

Studying Tefilah עיון תפילה

Rabbi Jay & Ilana Kelman

חגי תשרי (תשפ"ב) Holidays of Tishrei (2021)

Chana's Prayer

• תפילת חנה

Aleinu

תפילת עלינו לשבח •

Musaf of Rosh Hashana מוסף לראש השנה •

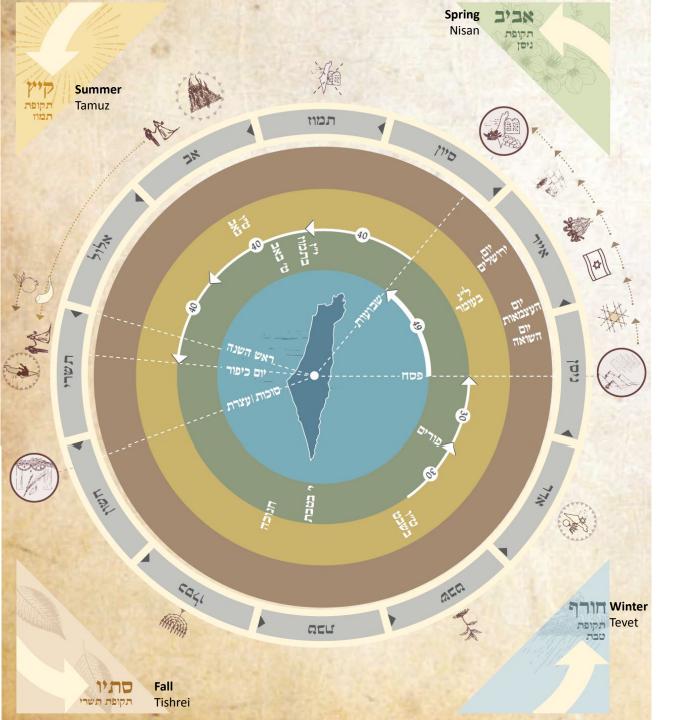
"Unetaneh Tokef"

"ונתנה תוקף" •

Psalm 27, 47 מזמור כ"ז, מ"ז •

www.tehillim.org.il www.tefilah.org

Beni Gesundheit
Beni.gesundheit@tefilah.org

חגי ישראל - מבנה ומשמעות – Jewish Holidays Structure & Meaning

הרב שמשון רפאל הירש זצ"ל Rabbi Samson Raphael Hirsch z"l

<u>ברכות ל"א ע"א</u>: אָמַר רַב הַמְנוּנָא: כַּמָּה הָלְכָתַא גִּבַּרַווֹתָא אִיכָּא לְמִשְׁמֵע מֵהַנֵי קרָאֵי דְחַנָּה.

<u>Talmud Berachot 31a</u>: Rav Hamnuna said: How many significant halakhot can be derived from these verses of the prayer of Chana?

← תפילת חנה כהפטרה של ראש השנה ברכות כ"ט ע"א (ראש השנה י ע"ב; י"א ע"א): דָּאָמֵר מָר: בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִפְקְדָה שָׂרָה רָחֵל וְחַנָּה

<u>Talmud Berachot 29a</u>: On Rosh HaShana, Sarah, Rachel, and Chana were remembered by God and they conceived.

<u>מגילה י"ד ע"א</u>: שבע נביאות מאן נינהו? ... חנה...

Megilla 14a: Who were the seven prophetesses? ... Chana...

Chana's Prayer

תפילת חנה

- Analysis of Chana's Prayer (Shmuel I 2, 1-10)
- Context with story of Chana & Shmuel
- Context within the Books of Shmuel (Shmuel II 22)
- Intertextuality with Tehillim (and Chronicles)

(1) ׄא וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתּאׄמֵר " עַלַץ לִבִּי <mark>בָּה' רָמָה קַרְנִי בַּה'</mark> ^ רָחַב פִּי עַל אוֹיְבַי כִּי שָׂמֵחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךְ. ב אֵין קָדוֹשׁ <mark>כָּה'</mark> כִּי אֵין בִּלְתֶּךְ וְאֵין צוּר <mark>כֵּאלֹהֵינו</mark>ַ.

> אַל תַרבּו תַדַבָּרו גָבהַה גִבהַה יֵצֵא עַתַק מפִיכֶם כי <mark>אל</mark> דעות <mark>ה'</mark> [ולו] (ולא) נתכנו עללות. ונכשלים אזרו חיל. קשת גברים חתים שבעים בלחם נשכרו ורעבים חדלו עד עַקרה ילִדה שׁבָעה וַרבּת בּנים אָמְללה. מוֹריד שָׁאוֹל ויּעל. ה' ממית וּמְחיֵה משפיל אף <mark>מרומם</mark>. מוֹרישׁ וּמעשׁיר 'ה' מַאַשָּׁפּת <mark>יַרִים</mark> אֱבִיוֹן מֵקִים מֵעַפַר דַּל להוֹשׁיב עם נדיבים וָכסּא כבוֹד ינָחלם וישֵׁת עַליהֶם תּבל. פּי לה' מִצְקי אֶרֵץ וּרְשׁעִים בּחֹשֶׁךְ ידּמוּ רגָלי חֱסידו ישָׁמֹר כי לא בכח יגבר איש. עלו בּשׁמים ירעם יחתו מריבו ידין אפסי אַרֵץ 🚡

> > ָויתֵּן עֹז לִמלִכּוֹ <mark>וִירם קָרָן</mark> מִשׁיחוֹ.

(1) And Hannah prayed and said:

"My heart rejoices in the Lord; my glory is exalted in the Lord. My mouth is opened wide against my enemies, for I rejoice in Your salvation.

- (2) There is none who is holy as the Lord, for there is none besides You; and there is no rock like our God.
- (3) Do not increasingly speak with extreme haughtiness; letting arrogance emerge from your mouth, as the Lord is a God of knowledge, and only by Him are deeds assessed.
- (4) The bows of the mighty are broken; and those who faltered, are girded with strength.
- (5) Those who were sated hired themselves out for bread, but the hungry have ceased. While the barren has borne seven, the one with many children, is miserable.
- (6) The Lord puts to death and brings to life; He lowers to the netherworld and raises up.
- (7) The Lord impoverishes and makes rich. He humbles; He also elevates.
- (8) He raises the impoverished from the dust; elevates the indigent from the refuse heaps, to seat them with princes, and He will bequeath them a throne of glory, for the pillars of the earth are the Lord's, and He established the world upon them.
- (9) He protects the feet of His holy ones, and the wicked will be lost in darkness, for not by strength does man prevail.
- (10) The opponents of the Lord will be broken; He will thunder against him in the heavens; the Lord will administer judgement to the ends of the earth.

And He will grant strength to His king and exalt the glory of His anointed.

<mark>רמה קרני</mark> My glory was raised

<mark>ה', א-ל, א-להים</mark> God, Lord

חתים / יחתו Broken =

מרומם/ ירום Elevated/will elevate

<mark>וירם קרן</mark> Will exalt the glory

א ותתפלל חנה ותאמר <mark>רמה קרני בה'</mark> עַלַץ לָבָּי <u>בּּ</u>ה' רַחַב פִּי עַל אוֹיִבַי כִּי שַׁמַחְתִּי בִּישׁוּעַתֶּךְ. ַּכִּי אֵין בָּלְתֶּךְ וְאֵין צוּר <mark>כַּאלהִינוּ</mark>. אין קדוֹשׁ <mark>כּה'</mark> ב אַל תַרְבּוּ תִדָבָּרוּ גִּבהָה גִבהָה יֵצֵא עַתַק מִפִּיכֶם ּכִּי אָל דֻּעוֹת ה' [וָלוֹ] (ולא) נַתְכָּנוּ עַלְלוֹת. וָנְכָשַלִים אַזְרוּ חֵיִל. קשת גברים חתים שָבעים בּלַחֶם נשָכרו ורעבים חדלו עד עַקַרָה יַלְדָה שָׁבָעָה וְרַבַּת בַּנִים אֶמְלַלָה. $\downarrow \uparrow$ מוֹריד שָׁאוֹל ויּעל. ה' מֵמִית וּמְחַיֶּה ı ↑↓ ↑↓ מוֹרִישׁ וּמַעֲשׁיר 🕇 $_{\mathbf{T}}$ $\uparrow\downarrow$ $\uparrow\downarrow$ מַשָּׁפִּיל אַף <mark>מְרוֹמֵם</mark>. $\uparrow \uparrow$ מאַשָּפּת <mark>יַרִים</mark> אֶבְיוֹן מָקִים מֵעַפַר דַּל $\uparrow \uparrow$ לָהוֹשׁיב עם נָדיבים וִכּסא כבוֹד ינָחלם וישת עליהם תבל. פִּי <mark>לַה'</mark> מְצֵקֵי אֶרֵץ ט ↓↑ ורשעים בחשר ידמו רגלי חַסידו ישָׁמֹר כִּי לֹא בָכֹחַ יגִבַּר אִישׁ. . 1 עַלַו בַּשַּׁמִיִם יַרְעָם יחתו מריבו יַדִין אַפְסֵי אָרֵץ <mark>'ה</mark> $\uparrow \uparrow$ וִיתֵּן עז לִמלכּוֹ <mark>וִירם קָרַן</mark> מִשׁיחוֹ.

Intertextuality

<u>ויקרא רבה ט"ז, ד (~ ירושלמי מסכת חגיגה ב)</u>

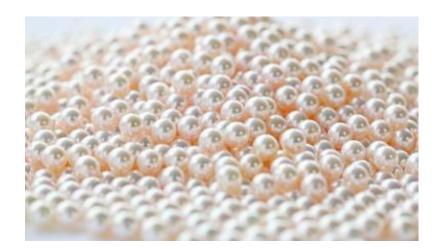
בן עזאי היה יושב ודורש והאש מלהטת סביבותיו. אמרו ליה: שמא בסדרי מרכבה אתה עוסק? אמר להן: לאו אלא <mark>מחריז</mark> דברי תורה לנביאים, ונביאים לכתובים, ודברי תורה שמחין כיום נתינתן בסיני עיקר נתינתן באש ניתנו הה"ד: 'וְהָהָר בּעֵר בָּאֵשׁ' (דברים ד', יא)

Vayikra Raba 16, 4 (~ Yerushalmi Chagiga 2)

Ben Azai would sit and expound and a fire would surround him. They asked him: Are you learning esoterics? He answered: No, I am stringing together/connecting the words of the Torah with those of the Prophets and their words with those of the Scriptures, and the words of the Torah are as happy as the day as when they were given on Mount Sinai where they were primarily given in fire as it is written: "And the mountain burned with fire" (Deuteronomy 4, 11)

: נָאוּ לְחָיַיְךְ בַּתּרִים צַּוָּארֵךְ בַּחְרוּזִים: Song of Songs 1, 10: Your cheeks are comely with rows of braids, your neck with beads

Contextuality


```
א ותתפלל חנה ותאמר
                                                         עלץ לבּי <mark>בּה'</mark>
                                 <mark>רמה קרני בה'</mark>
                                                   רַחַב פִּי על אוֹיִבי
             כִּי שַׁמַחְתִּי בִּישׁוּעַתֶּךְ.
ָּכִּי אֵין בַּלְתֶּךְ וְאֵין צוּר <mark>כַּאלהִינו</mark>ּ.
                                                        אין קדוֹשׁ כּה
                                                                                   ב
         אַל תַּרָבּוּ תָדַבָּרוּ גָבהָה גָבהָה יֵצֵא עַתַק מפִּיכֶם
                  ָכִי <mark>אָל</mark> דֻּעוֹת <mark>ה'</mark> [וְלוֹ] (ולא) נַתְכָּנוּ עֵלְלוֹת.
               וָנְכָשַׁלִים אַזְרוּ חיל.
                                                קשת גברים חתים
                                                                                   т
                       שבעים בלחם נשכרו ורעבים חדלו
              עָד עַקַרָה יַלְדָה שָׁבָעַה וְרַבַּת בַּנִים אֶמְלַלָה.
                 מוֹריד שָׁאוֹל ויּעל.
                                                    <mark>ה'</mark> ממית וּמְחיֵּה
               משׁפּיל אף <mark>מרוֹמם</mark>.
                                                 מוֹרישׁ וּמעשׁיר <mark>ה'</mark>
               מֵאַשָּׁפּת <mark>יַרִים</mark> אֶבְיוֹן
                                                    מֵקִים מֵעַפַר דַּל
                 וָכּסּא כבוֹד ינָחלם
                                                לָהוֹשׁיב עם נִדיבים
                וישת עליהם תבל.
                                                  ּכִּי <mark>לַה'</mark> מְצֻקֵי אֶרֵץ
              ורשעים בחשר ידמו
                                                  רַגְלֵי חֲסִידַו יִשְׁמֹר
                                             כי לא בכח יגבר איש.
                             עלַו בַּשַּׁמִיִם יַרְעֵם
                                                         יחתו מריבו
                                                  רַ' יַדִין אַפְסֵי אָרֵץ <mark>ה</mark>
                             ָויתָּן עֹז לִמלְכּוֹ <mark>וִירם קָרֵן</mark> מְשׁיחוֹ.
```

וַתִּתְפַּלֵּל (א', י; ב', כה) Pray – IS 1, 10; 2,25

(א', יב) - פִּי (א', יב) +feart & mouth – IS 1, 8.12.13

רמה (א', א.יט; ז', יז; ח', ד) Rama – IS 1, 1.19; 7, 17; 8, 4

> כסא (א', ט; ד', יג.יח) Chair – IS 1, 9; 4, 13.18

ירעם (א', ו; ז', י; שמואל ב כ"ב ,יד וו = IS 1, 6 = 7, 10; = IIS 22, 14

מלך - משח (שמ"א ט"ו, יז; כ"ו, טז; שָמ"ב ב', ד.ז; ג', לט; ה', ג.יז; י"ב,

King & Mashiach (oil) – IS 16, 17; 26, 16; IIS 4,7; 3, 39; 5,3.17; 12, 7

Biblical Critics
"Chana's" prayer was added later.

חנה היתה נביאה Chana was a prophetess

(מגילה י"ד ע"א; תרגום לשמואל א ב', א)

אוריאל סימון "סיפור הולדת שמואל – המבנה, הסוג והמשמעות", עיוני מקרא ופרשנות ב (תשמ"ו) 57-110.

<u>שמואל א א', יא</u>:

וַתִּדֹּר נֶדֶר וַתֹּאמֵר ה' צְבָאוֹת אָם רָאֹה תִרְאֶה בָּעֶנִי אֲמָתֶךְ וּזְכַרְתַּנִי וְלֹא תִשְׁכַּח אֶת אֲמָתֶךְ וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךְ <mark>זֶרֵע</mark> אֵנָשִׁים וּנִתַתִּיו לַה' כַּל יִמֵי חַיַּיו וּמוֹרָה לֹא יֵעֵלֶה עַל רֹאשׁוֹ:

<u>Samuel I, 1, 11</u>: And she made this vow: "O LORD of Hosts, if You will look upon the suffering of Your maidservant and will remember me and not forget Your maidservant, and if You will grant Your maidservant an offspring of men, I will dedicate him to the LORD for all the days of his life; and no razor shall ever touch his head."

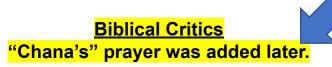
<u>ברכות ל"א ע"ב</u>: מאי ז<u>י</u>רע

אַנַ

ָשֹׁיִם? אמר רב: גברא בגוברין; ושמואל אמר: זרע שמושח שני אנשים, ומאן אינון - שאול ודוד; ורבי יוחנן אמר: זרע

The Gemara asks: What is the meaning of "an offspring of men"? Rav said: Hannah prayed for a man among men, a son who would be outstanding and exceptional. And Shmuel said: This expression means an offspring who will anoint two men to royalty. And who were they? Saul and David. And Rabbi Yoḥanan said: Hannah prayed that she would bear an offspring who would be the equivalent of two of the world's greatest men. And who were they? Moses and Aaron. As it is stated: "Moses and Aaron among His priests, and Samuel among those who call His name" (Psalms 99:6). In this verse, Hannah's son, Samuel, is equated to Moses and Aaron. And the Rabbis say: "An offspring of men": Hannah prayed for an offspring who would be inconspicuous among men, that he would not stand out in any way. The Gemara relates: When Rav Dimi came from Eretz Yisrael to Babylonia, he said in explanation: Hannah prayed that her son would not be conspicuous among men; neither too tall nor too short; neither too small nor too fat; neither too white nor too red; neither too smart nor too stupid.

תפילת חנה ומהות התפילה לפי חנה Chana's Prayer and the Essence of Prayer

I Samuel 1, 8-27. (8) Elkana her husband said to her: Chana, why do you weep, and why do you not eat and why is your heart grieving? Am I not better to you than ten sons?...(10) she was embittered and prayed to the Lord and was weeping....(12) And it was as she was praying extensively before the Lord, and Eli was watching her mouth. (13) Chana, she was speaking in her heart, only her lips were moving, but her voice was not heard; and Eli thought her to be drunk. (14) Eli said to her: Until when will you become drunk? Remove your wine from yourself. (15) Chana answered and said: No, my lord, I am an embittered woman; I did not drink wine or intoxicating drink, but I poured out my soul before the Lord. (16) Do not deem your maidservant to be a wicked woman, for it is due to the extent of my grievance, and my anger that I have spoken until now...(26) She said: Please, my lord, by your soul, my lord, I am the woman who stood with you here to pray to the Lord. (27) For this child prayed; and the Lord granted me my request that I asked of Him.

I Samuel 2, 1 Chana prayed and said: My heart exults in the Lord, my glory is exalted in the Lord. My mouth is opened wide against my enemies because I rejoice in Your salvation.

<u>שמואל א א', ח-כז</u> (ח) וַיֹּאמֶר לַהּ אֶלְקַנָה אִישַׁהּ חַנַּה ַלַמֶּה תִּבְכָּי וִלַמֶּה לֹא תֹאכִלִי וְלַמֶּה יֵרֵע <mark>לְבַבֵּךְ</mark> הֲלוֹא ָאָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָּנִים: ... (י) וְהִיא מָרַת נָפֶשׁ ותתפלל <mark>על</mark> ה' ובכה תבכה: (יא) ותדר נדר ותאמר ה' צבאות אם ראה תראה בעני אַמַתֶּךְ וּזְכַרְתנִי וִלֹא תשָׁכַּח אֶת אֱמתֶךְ וָנתתּה לאֱמתֶךְ זֶרע אֲנשׁים וּנְתתּיו לה' כּל יִמי חייו וּמוֹרה לֹא יעֵלֶה על ראשוֹ: (יב) וְהיה כּי ָהְרְבָּתַה <mark>לְהָתְפַּלֵּל לְפְנֵי ה'</mark> - וְעֵלִי שׁמֵר אֶת <mark>פִּיהַ</mark>: (יג) ּוְחַנַּה הִיא <mark>מִדַבָּרֶת עַל לְבָּהּ</mark> רַק שְּׁפַּתֶיהַ נַּעוֹת וְקוֹלֵהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ וַיַּחְשְׁבֶּהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה: (יד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֵלִי עַד ָמָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין הָסִירִי אֶת יֵינֵךְ מֵעָלַיִרְ: (טו) וַתַּעַן חַנַּה וַתאמֶר לא אַדנִי אִשָּה קשת רוּחַ אַנכִי וְיַיַן וְשֵׁכַר לא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפּּרְ אֶת נַפְשִׁי לִפְנֵי ה': (טז) אַל תִּתֵּן אֶת אָמֵתָךְ לִפְנֵי בַּת בְּלִיַּעַל <mark>כִּי מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד</mark> ַהַנָּה: ... (כו) וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חֵי נַפְשְׁךְ אֲדֹנִי אֲנִי ָהָאִשָּׁה הַנִּצֶבֶת עִמְּכָה בָּזֶה <mark>לְהִתְפַּלֵּל אֶל ה'</mark>: (כז) <mark>אֶל</mark> ַהַנַּעַר הַזֶּה <mark>התפּלּלְתִּי</mark> וַיִּתֵּן ה' לִי אֵת שָׁאֵלַתִי אֲשֶׁר שַׁאַלְתִּי מֵעְמּוֹ:

<u>שמואל א ב', א</u>: <mark>וַתִּתְפַּלֵּל</mark> חַנָּה וַתֹּאמֵר עָלַץ <mark>לִבִּי</mark> בַּה' רָמָה קַרְנִי בַּה' רָחַב <mark>פִּי</mark> עַל אוֹיְבַי כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךְ:

תפילת חנה ומהות התפילה לפי חנה Chana's Prayer and the Essence of Prayer

I Samuel 2, 25 If a man sins against a man, the judge will try him, but if a man sins against the Lord, who will try him? But they would not heed the voice of their father because the Lord wished to put them to death.

<u>שמואל א ב', כה</u> אָם יֶחֱטָא אִישׁ לְאִישׁ וּפְּלְלוֹ אֱלֹהִים וְאָם לַיקֹוָק יֶחֱטָא אִישׁ מִי <mark>יִתְפַּלֶּל</mark> לוֹ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי חָפֵץ ה' לַהְמִיתָם:

Genesis 24, 12.15.45: (12) He prayed: Oh God, Lord of my master Abraham: Be with me today and show kindness to my master Abraham... (15) He had not yet finished speaking when Rebecca appeared... (45) had not yet finished speaking to my heart, when Rebecca suddenly came...

<u>בראשית כ"ד, יב.טו.מה</u>: (יב) וַיּאמַר ה' אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְּרֵה נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם: (טו) וַיְהִי הוּא <mark>טֶרֶם כָּלָּה לְדַבֵּר וְ</mark>וִהְנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת... (מה) אֲנִי <mark>טֶרֶם אֲכַלֶּה לְדַבֵּר אֶל לִבִּי</mark> וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת...

הרב שמשון רפאל הירש זצ"ל Rabbi Samson Raphael Hirsch

Rabbi Samson Raphael Hirsch Commentary to Genesis 48,11

Intertextuality (+ imitatio)

Chana ⇔ Eli

& her son Shmuel & his sons

שמואל א א', טז <u>I Samuel 1, 16</u> אַל תִּתֵּן אֶת אֲמָתְךְ לִפְנֵי בַּת <mark>בְּלִיָּעֵל</mark> For it is due to the extent of my grievance that I have spoken until now : פִּי מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד הֵנָּה

דברים י"ח, ג:

<u>שמואל א ב', יב-טז Samuel 2, 12-16 ו</u> וּבָני עלי בִּנֵי <mark>בִּליַעל</mark> לֹא יַדְעוּ אֶת ה':

The sons of Eli were wicked men; they did not know the Lord

ne sons of En were wienes inerij they did not know the Esta

וּמִשְׁפַּט הַכֹּבְנִים אֶת הָעָם כָּל אִישׁ זֹבֵחַ זֶבַח

וּבָא נַעַר הַכֹּהֵן כְּבַשֵּׁל הַבָּשָּׂר וְהַמַּזְלֵג שְׁלשׁ הַשָּׁנַיִם בְּיָדוֹ: ... יִקַח הַכֹּהֵן בּוֹ כָּכָה יַעֲשׂוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים שָׁם בְּשִׁלֹה... הְּנָה

בָשָׂר לִצְלוֹת לַכֹּהֵן וְלֹא יִקַּח מִמְּךָ בָּשָׂר מְבֻשָּׁל כִּי אָם חָי... לֹא כִּי עַתָּה תִתֵּן וְאָם לֹא לָקַחְתִּי בְחַזְקַה:

This was the practice of the priests, with the people: when any man would present an offering, the lad of the priest while the flesh was cooking...

<u>שמואל א ב', יז-יט</u>

וַתְּהִי חַטַּאת הַנְּעָרִים גְּדוֹלָה מְאֹד <mark>אֶת פְּנֵי ה'</mark> כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים אֵת מִנְחַת ה':

ּכִּי נִאֲצוּ נִיְאֲנָשִּים אֱת מִנְוּוֹת וּה : וּשְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת <mark>אֶת פְּנֵי ה'</mark> נַעַר חָגוּר אֵפּוֹד בָּד: וּמְעִיל קָטֹן תַּעֲשֶׂה לּוֹ אִמּוֹ וְהַעַלְתָה לוֹ מִיָּמִים יָמִימָה בַּעֲלוֹתָהּ אֶת אִישָׁהּ לִזְבֹּחַ אֶת זֶבַח הַיָּמִים:

וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט הַכּּהְנִים מֵ<mark>אֵת הָעָם</mark> מֵאֵת <mark>זֹבְחֵי הַזֶּבַח</mark> אָם שׁוֹר אָם שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן הַזְּרֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה:

Deuteronomy 18,3:

And this will be the law of the priests from the people who present an offering, whether it be a ox or sheep, that they will give the priest the foreleg, the jaw and the maw...

I Samuel 2, 17-19

The sin of the lads was very great before the Lord, as the men scorned the gift offerings of the Lord:

Samuel was serving before the Lord, a lad, girded with a linen ephod: his mother would make him a small robe and take it up to him from year to year, when she ascended with her husband to present the yearly offering.

Intertextuality

Contextuality

תַהלים ע"ה, א.ה.ו.יא: לְמְנַצֵּחְ אֵל תַּשְׁחַת מִּזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר... וְלָרְשָׁעִים אֵל תָּרִימוּ קְּרֶן... אֵל תָּרִימוּ לַמְּרוֹם קַרְנָטַ תְּדַבְּרוּ בְצֵוָּאַר עָתָק... זָה יַשְׁפִּיל וְזָה יָרִים... וְלָל קָרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדַּע תְּרוֹמִמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק דברי הימים א ו', יח-יט: וְאֵ לָה הָעִמְדִים וּבְנֵיָהָם מִבְּנֵי הַקְּהָתִי הֵימָן הַמְּשׁוֹרֵן

לֶה הָעֹמְדִים וּבְּנֵיהָם מִבְּנֵי הַקְּהָתִי הֵימָן הַמְּשׁוֹרֵ ד<u>ברי הימים א כ"ה, א-ו:</u> וַיִּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הָצָּבָא לַעְבֹדָה לְבָנֵי אָסָף והימו וידותוּוּ

יֵי נָּבְּאִים בְּכָנֹרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתִּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם ה

ַ נָּבָּא עַל יְדֵי הַמֶּלֶרְ... עַל יְדֵי אָבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכְּנוֹר

<u>תהלים קי"ג, ד-ח</u>: רָם עַל כָּל גּוֹיָם ה' עַל הַשָּׁמִים כְּבוֹדוֹ: מִי כַּה' אֱלֹהֵינוּ הַמֵּגְבִּיהִי לְשָׁבָת: הַמֵּשְׁפִילִי לָרְאוֹת בַּשְׁמֵיִם וּבָאָרָץ: מָקִימִי מֵעָפָר בַּשָׁמֵיִם וּבָאָרָץ: מָקִימִי מֵעָפָר

דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן<mark>: לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים</mark> עם גדיבי עמו:

Shmuel II, 22, 3.14.35.40.47.50 David's song of his life =

based on Chana's Prayer

Psalm 75, 1.5.6.11
Asaf imitates Chana's

Prayer; Levitical singers were descendants of Chana (I Chronicles, 6, 18-19; 25, 1-6).

Psalm 113, 4-8
Egyptian Hallel =
based on Chana's Prayer

שמואל ב כ"ב, ג.יד.לה.מ.מז.נא: אֱלהֵי צוּרְי אָחֶסָה בּוֹ... יִּרְעָם מִן שְׁמִים ה' (= תהלים י"ח, יד: וַיִּרְעָם בַּשְׁמִים ה')... וַמִּזְרֵנִי חִיּל לַמְלְחָמָה תַּכְרִיע קָמִי תַּחְתַּנִי: (= "וַתְּאַזְרַנִי חִיּל לַ מִלְחָמָה..." תהלים י"ח, מ; ראו גם שם לג)... ... וְנָחַת קָשָׁת נְחוּשָׁה זְרֹעַתִי... וְיַרָם אֱלֹהֵי צוּר יִשְׁעִי... מִגְּדוֹל יִשׁוּעוֹת מֵלָכוֹ וְעִשָּׁה חָסֶד לִמִשְׁיחוֹ

לדוד ולזרעו עד עולם:

א וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמֵר עַלַץ לִבָּי בַּה' <mark>רָמָה קַרְנִי בָּה'</mark> רָחַב פִּי עַל אוֹיְבֵי כִּי שָׁמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךְ. ב אֵין קָדוֹשׁ כַּ<mark>ה'</mark> כִּי אֵין בִּלְתֶּךְ וְאֵין צוּר <mark>כֵּאלֹהֵינוּ</mark>. ג אַל תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְבֹהָה יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם כִּי <mark>אֵל</mark> דַּעוֹת <mark>ה'</mark> [וְלוֹ] (ולא) נִתְכְּנוּ עֲלָלוֹת. ד קֵשָׁת גָּבַּרִים חָתִּים וְנִכְשַׁלִים אָזְרוּ חִיל.

> ה שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכֶּרוּ וּרְעֵבִים חָדֵלוּ עַד עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים אֵמְלָלָה. וּ <mark>ה'</mark> מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל. ז <mark>ה'</mark> מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מֵשְׁפִּיל אַף <mark>מְרוֹמֵם</mark>. מִקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיב עָם נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחָלֵם

כִּי <mark>לַהֹּ</mark> מְצֵקֵי אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל. רַגְלֵי חֲסִידָו יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחשֶׁךְ יִדָּמוּ כִּי לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר אִישׁ.

יֵחַתּוּ מְרִיבָּו עָלָו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם <mark>ה'</mark> ידין אפָסי אָרֵץ

ָוְיָתֶּן עֹז לְמַלְכּוֹ <mark>וְיָרֵם קֶרֶן</mark> מְשִׁיחוֹ.

וַתִּתְפַּלֵּל (א', י; ב', כה) Pray – IS 1, 10; 2,25

(א', יב) - פִּי (א', יב) + לָבָּי (א', יב) Heart & mouth – IS 1, 8.12.13

רמה (א', א.יט; ז', יז; ח', ד) Rama – IS 1, 1.19; 7, 17; 8, 4

> (א', ט; ד', יג.יח) Chair – IS 1, 9; 4, 13.18

ירעם (א', ו; ז', י; שמואל ב כ"ב ,יד וו = IS 1, 6 = 7, 10; = IIS 22, 14

מלך - משח (שמ"א ט"ו, יז; כ"ו, טז; שמ"ב ב', ד.ז; ג', לט; ה', ג.יז; י"ב,

King & Mashiach (oil) – IS 16, 17; 26, 16; IIS 4,7; 3, 39; 5,3.17; 12, 7

Biblical Critics
"Chana's" prayer was added later.

חנה היתה נביאה Chana was a prophetess

(מגילה י"ד ע"א; תרגום לשמואל א ב', א)

Chana's Prayer תפילת חנה SUMMARY & CONCLUSIONS

- Analysis of Chana's Prayer (Shmuel I 2, 1-10)
- Context with story of Chana & Shmuel
- Context within the Books of Shmuel (Shmuel II 22)
- Intertextuality with Tehillim (and Chronicles)

REFERENCES

Fokkelman JP Narrative Art and Poetry in the Books of Samuel. Studia Semitica Neerlandica. Vol 31, 1993.

לאה פרנקל: "תפילת חנה" בתוך "פרקים במקרא (ב) – דרכים חדשות בפרשנות" עמ' 25-102.

אוריאל סימון "סיפור הולדת שמואל – המבנה, הסוג והמשמעות", עיוני מקרא ופרשנות ב (תשמ"ו) 110-57.

אוריאל סימון: הקדשת הנער שמואל – המשרת בקודש שהיה לנביא. קריאה ספרותית במקרא תשנ"ז 81-57.

משה גרסיאל "ספר שמואל-א' – עיון ספרותי", רביבים, תשמ"ג, 59-32.